

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.010.02.2022

Krzysztof Woś
Prezes Państwowego Gospodarstwa
Wodnego Wody Polskie

Wody Polskie
ul. Żelazna 59a
00-848 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/040 – Gospodarowanie jeziorami stanowiącymi wody publiczne

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gdańsku (dalej: „Zarząd Zlewni”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Woś, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, od 31 sierpnia 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Przemysław Daca, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, od 17 stycznia 2018 r. do 16 sierpnia 2022 r. oraz Krzysztof Woś, p.o. Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, od 17 sierpnia 2022 r. do 30 sierpnia 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Gospodarowanie jeziorami stanowiącymi wody publiczne
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2022 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Krzysztof Holli, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/105/2022 z 7 lipca 2022 r. 2. Rafał Malcharek, Doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/107/2022 z 12 lipca 2022 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 tj., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2022 (I półrocze) Zarząd Zlewni prowadził postępowania dotyczące pozwoleń wodnoprawnych dla pomostów na jeziorach zgodnie z wymaganymi procedurami i na podstawie wymaganych dokumentów.

W ww. okresie w związku z faktem, iż większość składanych do Zarządu Zlewni wniosków o legalizację pomostów było niekompletnych (nie zawierały wszystkich wskazanych w art. 407 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne³ załączników) Dyrektor Zarządu Zlewni wzywał do ich uzupełnienia. Rozpatrywał wyłącznie wnioski skompletowane i wydawał decyzje legalizujące, które zgodnie z art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁴ (dalej: „Kpa”) zawierały wymagane elementy składowe, w tym zgodnie z art. 187 i art. 190 ust. 2 Prawa wodnego – uzasadnienie nienaruszenia przez lokalizację legalizowanego pomostu m.in. wymagań dotyczących ochrony zdrowia ludzi i środowiska. Jednocześnie Dyrektor Zarządu Zlewni ustalał obowiązek uiszczenia opłaty legalizacyjnej w prawidłowej wysokości i opłaty zostały wniesione w terminie. Zgodnie z art. 400 ust. 7 w zw. z art. 190 ust. 12 ustawy Prawo wodne każdorazowo w Zarządzie Zlewni podawano do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej BIP oraz na tablicy ogłoszeń informację o wszczęciu postępowania legalizacyjnego.

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Zarządu Zlewni pozyskiwał informacje o nielegalnie posadowionych pomostach. W trzech z 93 takich spraw ustalono właścicieli pomostów w toku oględzin w terenie i na wnioski ich właścicieli, Dyrektor Zarządu Zlewni wydał decyzje legalizujące. Jednak w większości spraw, wskutek niustalenia właścicieli pomostów, sprawy kierowano (lub zwracano) do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku („RZGW w Gdańsku”), który miał uprawnienia kontrolne.

W oparciu o § 6 ust. 3 statutu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni z dnia 28 grudnia 2017 r. (dalej: „statut PGWWP”) koordynował, w imieniu Prezesa Wód Polskich, działalność nadzorów wodnych zlokalizowanych na obszarze jego działania.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieuzasadnionym przekroczeniu dwumiesięcznego terminu na załatwienie sprawy wniosku o legalizację pomostu na jeziorze Czarne⁵, wynikającego z art. 35 § 3 Kpa jak również niedochowaniu art. 36 § 1 Kpa poprzez opóźnione o 14 dni poinformowanie jego wnioskodawcy, że załatwienie sprawy w terminie określonym w art. 35 § 3 Kpa nie jest możliwe i brak ponownego zawiadomienia strony o niezakończeniu sprawy w nowym wskazanym terminie.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm (dalej: „ustawa Prawo wodne”).

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.

⁵ GD.ZUZ.3.4217.1.30.2021.KB

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Gospodarowanie jeziorami stanowiącymi wody publiczne

Opis stanu faktycznego

1. Zarząd Zlewni w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 czerwca 2022 r. obejmował swoim działaniem obszar 758 447,2 ha, na terenie 69 gmin. Zarządem Zlewni od 17 lipca 2019 r. kierowała Pani Dorota Topp-Chudnicka – Dyrektorem Zarządu Zlewni, zaś w okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Zarządu Zlewni poprzednio pełnił (do 16 lipca 2019 r.) Pan Mariusz Nierebiński.

(akta kontroli str. 3-21, 438-454)

2. W okresie objętym kontrolą na obszarze działania Zarządu Zlewni znajdowało się 139 jezior stanowiących wody publiczne o łącznej powierzchni 19 878,19 ha, z czego 138 jezior posiadało status – wody płynące, a jedno jezioro – wody stojące.

(akta kontroli str. 438-454)

3. Zastępca Dyrektora Zarządu Zlewni wyjaśniła, że zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy Prawo wodne, Dyrektor Zarządu Zlewni jest jednym z właściwych organów w sprawach gospodarowania wodami. Jednocześnie wśród zadań wykonywanych przez Dyrektora Zarządu wskazanych w art. 240 ust. 4 ustawy Prawo wodne, nie wyodrębniono osobnego katalogu działań polegających na gospodarowaniu jeziorami. W związku z powyższym w strukturach Zarządu Zlewni nie wyodrębniono osobnej komórki zajmującej się jedynie gospodarowaniem jeziorami, w tym wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych i decyzji legalizacyjnych dotyczących pomostów oraz załatwiania skarg i wniosków dotyczących gospodarowania jeziorami.

W okresie objętym kontrolą⁶:

- wydawanie pozwoleń wodnoprawnych i decyzji legalizacyjnych dotyczących pomostów prowadził Dział Zgód Wodnoprawnych;
- prowadzenie (na podstawie obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 31.12.2019 r.) postępowań administracyjnych w sprawach o udzielenie zgód wodnoprawnych, w których Dyrektor Zarządu Zlewni pełni funkcje organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do kierowników nadzorów wodnych oraz prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących stref ochrony bezpośredniej ujęć wody należało do Działu Zgód Wodnoprawnych;
- nadzorem i koordynacją prac związanych z załatwianiem przez właściwe komórki organizacyjne skarg i wniosków, prowadzeniem ich rejestru zgodnie z Zarządzeniem Nr 80 należały do zadań Działu Organizacyjnego.

⁶ Zgodnie z: Zarządzeniem Nr 1/2018 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 2 stycznia 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (dalej: „Zarządzenie Nr 1”); Zarządzeniem nr 5/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie do zakresu Działu Zgód Wodnoprawnych (dalej: „Zarządzenie Nr 5”); Zarządzeniem Nr 80/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (dalej: „Zarządzenie Nr 80”).

(akta kontroli str. 438-454)

4. Zgodnie z zarządzeniem nr 80, nie wyodrębniono w Zarządzie Zlewni osobnej komórki zajmującej się gospodarowaniem jeziorami. Zadania związane z wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych i decyzji legalizacyjnych dotyczących pomostów wykonywał Dział Zgód Wodnoprawnych.

(akta kontroli str. 218-291, 438-454)

5. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 lit b Zarządzenia nr 27/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 1 lipca 2019 r. w sprawie Zasad zatrudniania w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie oraz zgodnie z zakresem zadań i obowiązków służbowych pracownika Zarządu Zlewni w skład Działu Zgód Wodnoprawnych wchodziło 22 pracowników, z czego 20 z nich zajmowało się prowadzeniem postępowań administracyjnych dot. zgód wodnoprawnych, w tym m. in. dotyczących decyzji udzielających pozwoleń na wykonanie pomostów oraz decyzji legalizacyjnych dot. pomostów.

Zastępca Dyrektora Zarządu Zlewni wyjaśniła, że załatwianie spraw związanych ze skargami i wnioskami nie było przypisane konkretnym osobom, ponieważ taki wymóg nie został określony w Regulaminie Organizacyjnym Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Nadzór i koordynacja prac związanych z załatwianiem przez właściwe komórki organizacyjne skarg i wniosków, prowadzenie ich rejestru zgodnie z § 64 ust. 11 pkt 5 zarządzenia nr 80 należało do zadań Działu Organizacyjnego.

(akta kontroli str. 218-291, 438-442, 502-518)

6. Do Zarządu Zlewni w okresie objętym kontrolą, wpłynęło łącznie 18 wniosków o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego (dalej: „wniosek”) na wykonanie na jeziorach, pomostów (o szerokości ponad 3 m lub długości całkowitej ponad 25 m⁷).

(akta kontroli str. 455-462)

7. Spośród złożonych 18 wniosków, dziewięć wniosków było niekompletnych tj. nie zawierało niektórych z dokumentów wskazanych w art. 407 ust. 2 ustawy Prawo wodne⁸.

(akta kontroli str. 455-462)

8. Dyrektor Zarządu Zlewni, w przypadku dziewięciu niekompletnych wniosków, na podstawie art. 64 ust. 2 Kpa wzywał wnioskodawców do ich uzupełnienia.

(akta kontroli str. 455-462)

9. Spośród dziewięciu wniosków, które wymagały uzupełnienia, w dwóch przypadkach wnioskodawcy je uzupełnili. W pozostałych siedmiu przypadkach, w których wnioski nie zostały uzupełnione w terminie Dyrektor

⁷ Zgodnie z art. 389 pkt 6 ustawy Prawo wodne do przypadków, w których wymagane jest pozwolenie wodnoprawne należy wykonanie urządzeń wodnych, do których, zgodnie z art. 16 pkt 65 lit. i ustawy Prawo wodne, zaliczamy m.in. pomosty. Przy czym zgodnie z art. 394 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne w przypadku wykonania pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiącej sumę długości jego poszczególnych elementów, wystarczy zgłoszenie wodnoprawne.

⁸ Zgodnie z art. 407 ust. 1 i 2 Prawa wodnego pozwolenie wodnoprawne wydaje się na wniosek, do którego dołącza się: operat wodnoprawny z oznaczeniem daty jego wykonania, zwany dalej "operatem", wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych; decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jest wymagana; wypis i wyrzys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku - decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli są wymagane; ocenę wodnoprawną, jeżeli jest wymagana; wypisy z rejestru gruntów lub uproszczone wypisy z rejestru gruntów dla nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

Zarządu Zlewni zawiadomił wnioskodawców o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia.

Badaniem objęto dokumentację czterech spraw⁹, w wyniku czego stwierdzono, że:

- w dwóch przypadkach wniosek był kompletny, a w dwóch przypadkach wymagał uzupełnienia¹⁰;
- wnioskodawców w dwóch przypadkach wezwano do usunięcia braków;
- wnioski zostały uzupełnione w terminie wskazanym w wezwaniu;
- w czterech przypadkach wszczęto postępowania o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie pomostów na jeziorach.

(akta kontroli str. 455-470)

10. W okresie objętym kontrolą w przypadku 11 wniosków spełniających wymogi formalne, o których mowa w art. 407 ustawy Prawo wodne Dyrektor Zarządu Zlewni zawiadomił na podstawie art. 61 Kpa strony o wszczęciu postępowania oraz innych czynnościach procesowych.

(akta kontroli str. 455-470)

11. Badanie dokumentacji czterech spraw¹¹ wykazało m.in., że:

- zgodnie z art. 400 ust. 7 ustawy Prawo wodne informację o wszczęciu postępowania w sprawie dotyczącej pozwolenia wodnoprawnego organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych podał do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości;
- zgodnie z art. 401 ust. 4 ustawy Prawo wodne, zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie dotyczącej pozwolenia wodnoprawnego doręczono wnioskodawcy na adres wskazany we wniosku oraz pozostałe strony w formie obwieszczeń, a także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych urzędów starostwa powiatowego i urzędów gmin, właściwych ze względu na zakres korzystania z wód.

(akta kontroli str. 455-470)

12. W kontrolowanym okresie Dyrektor Zarządu Zlewni wydał osiem pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie pomostu na jeziorach, w tym dla czterech ww. badanych przypadków.

(akta kontroli str. 455-470)

13. W każdym z czterech ww. badanych przypadków pozwolenie wodnoprawne na wykonanie pomostu na jeziorze wydano niezwłocznie, tj. w terminie odpowiednio: 23, 38, 43 i 57 dni od daty wszczęcia postępowania, przy czym

⁹ Na potrzeby kontroli badaniem objęto cztery sprawy dobrane celowo, tj. po jednej sprawie z każdego roku objętego kontrolą: GD.ZUZ.3.421.262.2019.KT; GD.ZUZ.3.4210.218.2020.KT; GD.ZUZ.3.4210.961.2021.BB; GD.ZUZ.3.4210.196.2022.AC.

¹⁰ We wnioskach brakowało: wypisu z rejestru gruntów, wypisu i wrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, opłaty za pełnomocnictwo, opisu w języku nietechnicznym (GD.ZUZ.3.4210.218.2020.KT); oryginału wypisu z rejestru gruntów dla dz. 230, zgłoszenia przewidywanych działań złożonego do RDOŚ w Gdańsku w trybie art. 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz. 1098), uwierzytelnienie podpisu poprzez dostarczenie pełnomocnictwa osoby podpisującej wniosek wraz z potwierdzeniem dokonania opłaty skarbowej 17 zł (GD.ZUZ.3.4210.961.2021.BB).

¹¹ Na potrzeby kontroli badaniem objęto cztery sprawy dobrane celowo, tj. po jednej sprawie z każdego roku objętego kontrolą: GD.ZUZ.3.421.262.2019.KT; GD.ZUZ.3.4210.218.2020.KT; GD.ZUZ.3.4210.961.2021.BB; GD.ZUZ.3.4210.196.2022.AC.

trzy sprawy, dla których wydano pozwolenie wodnoprawne w ciągu dwóch miesięcy były szczególnie skomplikowane.

(akta kontroli str. 445-470)

14. W kontrolowanym okresie Dyrektor Zarządu Zlewni nie wydał decyzji odmawiającej wykonania pomostów na jeziorach.

(akta kontroli str. 455-462)

15. W kontrolowanym okresie nie było przypadków, w których by wydano pozwolenia wodnoprawne na wykonanie pomostu na jeziorach, pomimo zaistnienia przesłanek o których mowa w art. 399 ustawy Prawo wodne.

(akta kontroli str. 455-462)

16. Jeżeli urządzenie wodne zostało wykonane bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego lub zgłoszenia, właściciel tego urządzenia, może na podstawie art. 190 ustawy Prawo wodne, wystąpić z wnioskiem o jego legalizację. W okresie objętym kontrolą do Zarządu Zlewni wpłynęło łącznie siedem wniosków o legalizację pomostów (o szerokości ponad 3 m lub długości całkowitej ponad 25 m) posadowionych na jeziorach.

(akta kontroli str. 457-462)

17. Na podstawie czterech (z siedmiu) wniosków o legalizację pomostów na jeziorach, stwierdzono, że tylko jeden (z 22 lutego 2021 r.), o legalizację pomostu na jeziorze Czarnym, był kompletny, tj. zawierał wszystkie wymagane w oparciu o art. 407 ust. 2 ustawy Prawo wodne załączniki, w szczególności: aktualny (z lutego 2021 r.) operat wodnoprawny (również na nośniku elektronicznym), wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności oraz wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Stosownie do tego wniosku decyzją z 7 maja 2021 r. Dyrektor Zarządu Zlewni orzekł o zalegalizowaniu pomostu rekreacyjnego na jeziorze Czarne. Decyzję wydano z zachowaniem dwumiesięcznego terminu (zgodnie z art. 35 Kpa¹²).

(akta kontroli str. 457-462, 643-651)

18. W przypadku wniosków niekompletnych (trzy z czterech badanych) w Zarządzie Zlewni wzywano do ich uzupełnienia. W przypadku wniosku:

- z 16 października 2019 r. o legalizację pomostu na jeziorze Mausz, 30 października 2019 r. Dyrektor Zarządu Zlewni wezwał do jego uzupełnienia (m.in. poprzez podpisanie operatu wodnoprawnego i wyjaśnienie przyjęcia długości dla pokładu pomostu wysuniętego w głąb jeziora (w ww. operacie i decyzji o warunkach zabudowy długość tego elementu wynosi 8,5 m podczas gdy według pomiaru dokonanego 22 maja 2018 r. przez pracowników Nadzoru Wodnego w Bytowie długość ta wynosiła 4,9 m); po skorygowaniu wniosku dokonany do 7 lutego 2020 r. (13 listopada 2019 r. w zakresie wymiarów wskazanych w ww. operacie wodnoprawnym i 7 lutego 2020 r. w zakresie decyzji o warunkach zabudowy (poprzez postanowienie Wójta Gminy Sulęczyńno o sprostowaniu na żądanie wnioskującego ww. decyzji)), decyzją z 25 lutego 2020 r. Dyrektor Zarządu Zlewni orzekł o zalegalizowaniu pomostu rekreacyjnego na jeziorze Mausz; decyzję wydano z zachowaniem dwumiesięcznego terminu (zgodnie z art. 35 Kpa);

¹² Uwzględniono (wyłączono) siedmiodniowy termin na wpłynięcie ewentualnych uwag lub wniosków po podaniu informacji o wszczęciu postępowania do publicznej wiadomości i na wypowiedzenie się w sprawie po zebraniu materiału dowodowego.

- z 13 grudnia 2021 r. o legalizację pomostu na jeziorze Czarnym, jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Zarządu Zlewni po uzyskaniu 18 marca 2021 r. informacji od wnioskodawcy, iż pomost będzie miał charakter wyłącznie rekreacyjny (tym samym nie było konieczności uzupełnienia operatu wodnoprawnego o dane wynikające z wezwania z 1 marca 2022 r., które wymagane byłyby w przypadku legalizacji przystani), decyzją z 23 maja 2022 r. Dyrektor Zarządu Zlewni orzekł o zalegalizowaniu pomostu rekreacyjnego na jeziorze Czarnym (nieterminowe postępowanie z wnioskiem opisano niżej w sekcji „stwierdzona nieprawidłowość”);
- z 8 czerwca 2022 r. o legalizację pomostu na jeziorze Dąbrowskim, 27 czerwca 2022 r. Dyrektor Zarządu Zlewni wezwał do jego uzupełnienia, jednocześnie informując, że nieusunięcie wskazanych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania; po bezskutecznym upływie terminu na uzupełnienie braków, 27 lipca 2022 r. Dyrektor Zarządu Zlewni zawiadomił wnioskodawcę o pozostawieniu podania bez rozpoznania. W piśmie tym poinformowano stronę o konieczności legalizacji zgodnie z art. 190 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Odnosnie dalszych planowanych działań Zarządu Zlewni – z uwagi na fakt, iż w ww. sprawie od daty pozostawienia wniosku bez rozpoznania minęło dopiero kilkanaście dni – jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Zarządu Zlewni, właścicielowi pomostu przysługuje prawo do ponownego wystąpienia o wydanie decyzji legalizującej pomost, po zgromadzeniu dokumentów niezbędnych do skompletowania wniosku, który spełniać będzie wymogi art. 407 ustawy Prawo wodne. W przypadku gdy taki wniosek w sprawie legalizacji pomostu na jeziorze Dąbrowskim nie zostanie ponownie złożony, Zarząd Zlewni przeprowadzi postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia obowiązku jego likwidacji na podstawie art. 190 ust. 13 Prawa wodnego.

(akta kontroli str. 457-462, 643, 652-673)

19. Informację o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego Zarząd Zlewni w okresie objętym kontrolą podawał do publicznej wiadomości m.in. na stronie podmiotowej BIP oraz na tablicy ogłoszeń w Zarządzie Zlewni, tj. zgodnie z art. 400 ust. 7 w zw. z art. 190 ust. 12 ustawy Prawo wodne¹³.

(akta kontroli str. 674-679)

20. Dyrektor Zarządu Zlewni w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2022 r. wydał pięć decyzji legalizujących pomosty na jeziorach, z tego jedną w 2020 r. i po dwie w 2021 r. i 2022 r.

Na przykładzie decyzji z 25 lutego 2020 r. (na wniosek z 16 października 2019 r. uzupełniony 13 listopada 2019 r. i 7 lutego 2020 r.) i decyzji z 7 maja 2021 r. (na wniosek z 22 lutego 2021 r.) stwierdzono, że były wydane zgodnie z:

- art. 107 Kpa tj. zawierały wymagane elementy składowe, w tym: powołanie podstawy prawnej; rozstrzygnięcie; uzasadnienie faktyczne i prawne oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego

¹³ Stwierdzono na podstawie wszystkich sześciu wniosków wszczynających postępowanie administracyjne w sprawie legalizacji pomostów na jeziorach (wnioski z dnia: 25 października 2019 r., 13 grudnia 2021 r., dwa z 24 lutego 2021 r., 21 listopada 2021 r. i 28 lipca 2021 r.).

pracownika Zarządu Zlewni upoważnionego do wydania decyzji (Zastępcy Dyrektora Zarządu Zlewni);

- art. 190 ust. 2 Prawa wodnego tj., wydanie jej uzasadniono analizą zgromadzonego materiału dowodowego z której wynika, że lokalizacja legalizowanego pomostu nie narusza m.in. wymagań dotyczących ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz jest zgodna z art. 187; ustalając jednocześnie obowiązek uiszczenia opłaty legalizacyjnej.

(akta kontroli str. 644-658)

21. W okresie objętym kontrolą Dyrektor nie wydał decyzji odmownych w zakresie legalizacji pomostów¹⁴.

(akta kontroli str. 457-462, 664,)

22. W każdej z wydanych decyzji legalizacyjnych ustalono obowiązek uiszczenia opłaty legalizacyjnej w wysokości zgodnej z art. 190 ust. 3 ustawy Prawo wodne.

(akta kontroli str. 680-689)

23. Łączna kwota ustalonych w okresie objętym kontrolą opłat legalizacyjnych dla pomostów (pięć decyzji legalizujących pomosty na jeziorach) wyniosła 22.831,12 zł.

(akta kontroli str. 457-462, 680-689)

24. Zgodnie z § 61 ust. 24 pkt 1 i 11 regulaminu organizacyjnego PGW WP¹⁵, jednostką właściwą do bieżącej obsługi rachunków bankowych (pkt 1) i wykonywania czynności przedsądowej windykacji w celu przekazania do Wydziału Windykacji i Egzekucji Należności w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej (pkt 11) jest Wydział Finansowo-Księgowy Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej. Dyrektor Zarządu Zlewni wyjaśniła, że z informacji udostępnionych przez ww. Wydział RZGW w Gdańsku wynika, iż kwoty ustalonych opłat legalizacyjnych (łącznie 22.831,12 zł) zostały uiszczone:

- w 2020 r. – 4.426,80 zł;
- w 2021 r. – dwie opłaty po 4.601,08 zł;
- w 2022 r. – dwie opłaty po 4.601,08 zł.

(akta kontroli str. 22-422, 457-462)

25. Dyrektor Zarządu Zlewni wyjaśniła, że z informacji udostępnionych przez ww. jednostkę wynika, iż ww. opłaty zostały wniesione w terminie.

(akta kontroli str. 457-462)

26. Z wyjaśnień Dyrektor Zarządu Zlewni wynika, że źródła informacji dotyczących nielegalnych pomostów stanowiły:

¹⁴ Na siedem wniosków wydano pięć decyzji, jeden wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia i jedno postępowanie było w trakcie.

¹⁵ Zarządzenie Nr 80/2019 z 31 grudnia 2019 r. (ze zm.), które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2020 r. W okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2019 r. – zgodnie z § 60 ust. 24 pkt 1 i 11 regulaminu organizacyjnego PGW WP (Zarządzenie Nr 5/2019 z 26 marca 2019 r.). Wcześniej – zgodnie z § 44 ust. 1 pkt 1 i 13 regulaminu organizacyjnego PGW WP (Zarządzenie Nr 1/2018 z 2 stycznia 2018 r.).

- przeprowadzane przeglądy śródlądowych powierzchniowych wód płynących w ramach ich utrzymania, wykonywane przez pracowników Nadzorów Wodnych;
- pisma z Wydziału Kontroli Gospodarowania Wodami RZGW w Gdańsku;
- wnioski w sprawie legalizacji wykonanych pomostów.

(akta kontroli str. 519-524)

27. W okresie objętym kontrolą źródłami informacji dotyczących nielegalnych pomostów były:

- pismo RZGW w Gdańsku z 4 lutego 2019 r. o wynikach kontroli gospodarowania wodami przeprowadzonej na jeziorze Brzeżonko (gmina Szemud), w trakcie której stwierdzono, że na gruntach Skarbu Państwa posadowiono ok. 12 pomostów prawdopodobnie bez uregulowania stanu formalno-prawnego; Zarząd Zlewni w odpowiedzi z 10 maja 2019 r. poinformował m.in., że 26 kwietnia 2019 r. przeprowadzono wizję w terenie, w trakcie której stwierdzono, że na gruntach pod wodami jeziora Brzeżonko znajdowało się 14 pomostów. Zarząd Zlewni przekazał RZGW w Gdańsku dokumentację fotograficzną i zwymiarowanie ww. pomostów, ich lokalizację (nr działki, na wysokości której zostały posadowione) jednocześnie informując, że pracownicy Nadzoru Wodnego w Redzie nie mieli możliwości ustalenia właścicieli pomostów w trakcie wizji w terenie;

Z wyjaśnień Dyrektor Zarządu Zlewni wynika m.in., że Zarząd Zlewni w Gdańsku, nie posiadając kompetencji do prowadzenia kontroli na podstawie art. 335 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 240 ust. 3 pkt 14 ustawy Prawo wodne podjął wraz z Nadzorem Wodnym w Redzie działania zmierzające do ustalenia stron postępowania administracyjnego – właścicieli pomostów – wobec powołanej wyżej treści art. 190 ust. 13. Tak jak przekazano w odpowiedzi do organu właściwego w sprawie wykonywania kontroli gospodarowania wodami (pismo z dnia 10 maja 2019 r.), w ramach zwykłego działania mieszczącego się w kompetencji Nadzoru Wodnego i Zarządu Zlewni polegającego na sprawdzeniu w terenie, nie udało się ustalić osób będących właścicielami pomostów wybudowanych na jeziorze Brzeżonko. Dopiero po otrzymaniu informacji od jednostki posiadającej uprawnienia do prowadzenia kontroli (RZGW w Gdańsku), zgodnie z działem VII rozdziałem III ustawy Prawo wodne, Dyrektor Zarządu Zlewni będzie mógł niezwłocznie wdrożyć procedurę zmierzającą do likwidacji nielegalnie wybudowanego urządzenia.

- pismo RZGW w Gdańsku z 22 października 2019 r. informujące o 29 pomostach posadowionych w wodach jeziora Dąbrowskiego (gmina Stężyca); Dyrektor Zarządu Zlewni w odpowiedzi z 3 września 2020 r. poinformował m.in., że podczas przeprowadzonej 20 sierpnia 2020 r. przez Nadzór Wodny w Kartuzach wizji lokalnej stwierdzono, iż na gruntach pod wodami jeziora Dąbrowskiego zlokalizowanych było 31 pomostów oraz że pracownicy Nadzoru Wodnego w Kartuzach nie mieli możliwości ustalenia właścicieli przedmiotowych pomostów; RZGW w Gdańsku pismem z 22 września 2020 r. odesłał ww. materiały Zarządowi Zlewni z prośbą o ich uzupełnienie m.in. w zakresie ustalenia właścicieli przedmiotowych pomostów; w odpowiedzi z 17 lutego 2021 r. Zarząd Zlewni poinformował RZGW w Gdańsku m.in., że 17 i 21 grudnia 2020 r. pracownicy Nadzoru Wodnego w Kartuzach ponownie

przeprowadzili wizję w terenie celem dokonania aktualizacji stanu faktycznego pomostów z uwagi na zmiany ich ilości, kształtu i parametrów, w wyniku czego stwierdzono, że na wodach i gruntach pod wodami jeziora Dąbrowskiego znajdowało się 30 pomostów – pracownicy Nadzoru Wodnego w Kartuzach podczas dokonywanych wizji w terenie nie mieli możliwości ustalenia ich właścicieli; w trakcie kontroli pismem z 4 sierpnia 2022 r. Zarząd Zlewni zwrócił się do RZGW w Gdańsku o udzielenie informacji niezbędnych do przeprowadzenia postępowań, o których mowa w art. 190 ust. 13 ustawy Prawo wodne;

- pismo RZGW w Gdańsku z 18 czerwca 2020 r. przekazujące informacje dotyczące m.in. obiektu budowlanego w strefie brzegowej jeziora Rekowo (gmina Kartuzy); Dyrektor Zarządu Zlewni w odpowiedzi z 31 lipca 2020 r. przekazał m.in. notatkę służbową spisaną 23 lipca 2020 r. z przeprowadzonej przez pracowników Nadzoru Wodnego w Kartuzach wizji na terenie działek graniczących z jeziorem Rekowo wraz z dokumentacją fotograficzną przedstawiającą m.in. pomost na jeziorze, właściciela nie ustalono;
- pismo (notatka służbowa) Nadzoru Wodnego w Redzie z 7 września 2020 r. o wynikach przeprowadzonej wizji w terenie potwierdzającej otrzymaną informację z 1 września 2020 r. o nielegalnym pomoście na jeziorze Brzeżonko; w wyniku przeprowadzonego postępowania ustalono, że pomost został wykonany w 1973 r.¹⁶. Decyzją z 13 grudnia 2021 r. umorzono postępowanie w przedmiocie legalizacji ww. urządzenia wodnego;
- pismo RZGW w Gdańsku z 14 września 2020 r. przekazujące zebrane materiały w sprawie posadowionych w wodach jezior: Czarne (gmina Linia) 18 pomostów i Białe (gmina Sierakowice) – sześciu pomostów celem wszczęcia postępowań administracyjnych (likwidacyjnych lub legalizacyjnych – odpowiednio – art. 190 ust. 13 ustawy Prawo wodne, § 63 ust. 7 pkt 4 regulaminu organizacyjnego), w tym ustalenia właścicieli pomostów; zgodnie z brzmieniem art. 190 ust. 1 ustawy Prawo wodne, legalizacja urządzenia wodnego jest możliwa po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego wyłącznie na wniosek strony. W przypadku trzech z 24 pomostów pracownicy Nadzoru Wodnego w Bytowie ustalili ich właścicieli. W związku z wpływem wniosków o ich legalizację Dyrektor Zarządu Zlewni przeprowadził postępowania legalizacyjne i wydał trzy decyzje legalizacyjne¹⁷;
- przesłane w 2022 r. (I półrocze) do Zarządu Zlewni „do wiadomości” 88 pism z Wydziału Kontroli Gospodarowania Wodami Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Gdańsku (wpłynęły w dniach 18 lutego 2022 r., 21-22 lutego 2022 r., 7 marca 2022 r. i 10 czerwca 2022 r.) – informacji dotyczących ujawnionych podczas kontroli nielegalnych pomostów. Z wyjaśnień

¹⁶ Zgodnie z art. 133 ustawy z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne (Dz.U. 1974 nr 38 poz. 230, ze zm.) nie było wymagane pozwolenie wodnoprawne na istniejące w dniu wejścia w życie ustawy urządzenia wodne. Właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego terenowy organ administracji państwowej może nakazać przebudowę tych urządzeń lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, o ile potrzeba taka wynika z przepisów niniejszej ustawy.

¹⁷ Dwie decyzje z 7 maja 2021 r. orzekające o zalegalizowaniu dwóch pomostów rekreacyjnych na jez. Czarne (gmina Linia) i decyzja z 23 maja 2022 r. orzekająca o zalegalizowaniu pomostu zlokalizowanego na jeziorze w Niepoczolowicach (gmina Linia).

Dyrektor Zarządu Zlewni wynika m.in., że w związku z faktem, iż do Dyrektora Zarządu Zlewni żadna informacja w ww. zakresie nie została przez RZGW w Gdańsku przekazana, pismem z 4 sierpnia 2022 r. (w trakcie kontroli) Dyrektor Zarządu Zlewni wystąpił do Dyrektora RZGW w Gdańsku z prośbą o przekazanie odpowiedzi na ww. wezwania. Po uzyskaniu stosownych informacji, w przypadku urządzeń wodnych (pomostów), wobec których nie podjęto działań zmierzających do uregulowania stanu formalno-prawnego (brak wniosku o legalizację lub informacji o dokonaniu rozbiórki pomostu), Zarząd Zlewni podejmie działania określone w art. 190 ust. 13 lub 14 ustawy Prawo wodne.

(akta kontroli str. 690-694, 763-975)

28. Zgodnie z art. 190 ust. 13 ustawy Prawo wodne jeżeli właściciel urządzenia wodnego nie wystąpił z wnioskiem o legalizację wykonanego pomostu, lub nie uzyskał decyzji o legalizacji urządzenia wodnego, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych na wykonywanie urządzeń wodnych nakłada na właściciela tego urządzenia, w drodze decyzji, obowiązek likwidacji urządzenia, ustalając warunki i termin wykonania tego obowiązku. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2022 r. Dyrektor Zarządu Zlewni nie wydał decyzji nakładającej obowiązek likwidacji nielegalnego pomostu, mimo że pozyskiwał i gromadził informacje jak wskazano w pkt. 29.

Dyrektor Zarządu Zlewni wyjaśniła m.in., że z treści ww. przepisów wynika, że organ posiadający kompetencje do wydania decyzji legalizacyjnej lub nakazującej likwidację wybudowanego pomostu przed wszczęciem i prowadzeniem postępowania administracyjnego na podstawie wskazanych powyżej przepisów musi dysponować danymi, co do własności pomostu wybudowanego bez stosownych zezwoleń a bez ustalenia właściciela nielegalnie wykonanego pomostu nie jest możliwe prowadzenie postępowania i wydanie decyzji na podstawie art. 190 ust. 13 ustawy Prawo wodne. Własności nie można domniemywać, zwłaszcza wobec wyraźnego stanowiska w tej kwestii właściciela działki sąsiadującej z wodami. W takiej sytuacji organ Wód Polskich właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego nie może podjąć żadnych działań. Niezbędne było uprzednie ustalenie danych właściciela urządzenia wodnego, co często nie jest tożsame z własnością gruntu znajdującego się na wysokości wybudowanego nielegalnie pomostu. Jeżeli urządzenie wodne wykonane jest na gruncie pokrytym wodami płynącymi, w przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie właściciela tego urządzenia, nie można przyjmować, że właścicielem urządzenia wodnego jest właściciel działki, w sąsiedztwie której urządzenie to jest posadowione.

(akta kontroli str. 519-642)

29. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadku ustalenia przez Zarząd Zlewni właściciela nielegalnie posadowionego pomostu na jeziorze, który następnie nie wystąpił z wnioskiem o legalizację pomostu lub który nie uzyskał decyzji legalizacyjnej.

(akta kontroli str. 519-642)

30. W okresie objętym kontrolą wystąpiły dwa przypadki rezygnacji z dalszej eksploatacji pomostu – do Zarządu Zlewni wpłynęły dwa wnioski, z dnia:
- 27 lutego 2019 r. o zgodę na likwidację zniszczonych pomostów na jeziorze Kłodno;

- 8 lutego 2022 r. o zgodę na przebudowę urządzenia wodnego – rozbiórkę i odbudowę pomostu widokowego nad jeziorem Dołgie Wielkie.

(akta kontroli str. 519-642)

31. Dyrektor Zarządu Zlewni, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo wodne, zgodnie z art. 35 Kpa, wydał 29 sierpnia 2019 r. – tj. w terminie dwumiesięcznym (z uwzględnieniem wezwania do uzupełnienia wniosku i jego uzupełnienia) decyzję o udzieleniu pozwolenia na likwidację zniszczonych pomostów na jeziorze Kłodno.

Sprawa dotycząca udzielenia pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę urządzenia wodnego – rozbiórkę i odbudowę pomostu widokowego nad jeziorem Dołgie Wielkie była na dzień kontroli (16 sierpnia 2022 r.) niezakończona. Pismem z 4 sierpnia 2022 r. strony postępowania zawiadomiono o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie oraz możliwości wypowiedzenia się co do zgromadzonych materiałów.

(akta kontroli str. 519-642, 704-762)

32. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2022 r. do Zarządu Zlewni wpłynęło łącznie sześć skarg (po jednej w latach 2019 i 2020 oraz po dwie w latach 2021 i 2022 (I półrocze)). Żadna ze skarg nie dotyczyła nieprawidłowości w zakresie gospodarowania jeziorami stanowiącymi wody publiczne. Nie było wniosków i petycji.

(akta kontroli str. 519-642)

33. W latach 2019 – 2022 r. (I półrocze) Zarząd Zlewni nie był kontrolowany w zakresie realizacji zadań związanych z gospodarowaniem jeziorami stanowiącymi wody publiczne.

(akta kontroli str. 519-642)

34. Na podstawie § 6 ust. 3 statutu PGW WP dyrektorzy zarządów zlewni koordynują, w imieniu Prezesa Wód Polskich, działalność nadzorów wodnych zlokalizowanych na obszarze ich działania. W oparciu o powyższe, w zakresie objętym kontrolą, Dyrektor Zarządu Zlewni m.in.:

- pozyskiwał dane od Kierowników Nadzorów Wodnych poprzez mailowe zapytania w zakresie spraw: wymagających przeprowadzenia kontroli gospodarowania wodami, dotyczących kontroli grodzień jezior, nielegalnych pomostów, zgłoszeń do organów nadzoru budowlanego i na policję, dotyczących zgłoszeń do organów nadzoru budowlanego nielegalnych pomostów, dotyczących wizji terenowych w zakresie grodzień m. in. jezior stanowiących wody publiczne;
- na naradzie kierowników przeprowadzonej 14 kwietnia 2022 r. polecił wykonywanie raz do roku przeglądów śródlądowych wód płynących stanowiących: ciekły naturalne, jeziora, kanały (w roku bieżącym – na jesień, po realizacji robót utrzymaniowych). Zarząd Zlewni ustalił we własnym zakresie wzór protokołów przeglądu stanu śródlądowych wód płynących, w tym m.in. dla jezior. Wzory ww. protokołów zostały wysłane do Kierowników Nadzorów Wodnych drogą mailową 10 maja 2022 r.;

Ponadto, jak wynika z wyjaśnień Dyrektor Zarządu Zlewni:

- Dyrektor podkreślała na naradach kierowników konieczność prowadzenia prac polegających na inwentaryzacji pomostów na jeziorach stanowiących wody publiczne oraz wykonywania wizji terenowych mających na celu

sprawdzanie zapewnienia dostępu do wód publicznych zgodnie art. 232 i 233 ustawy Prawo wodne;

- Dyrektor informowała Kierowników Nadzorów Wodnych, że inwentaryzacja pomostów na jeziorach stanowiących wody publiczne może być wykonana z wody przy użyciu łodzi bądź od strony nieruchomości przyległych do wód i gruntów pod wodami jezior stanowiących wody publiczne. Zakres inwentaryzacji miał obejmować: nazwę jeziora; lokalizację jeziora /nr działki, obręb i gminę/; wykaz ilości pomostów /określony w szt./; dane techniczne pomostów /określone w m/, określenie nieruchomości przyległych do wód i gruntów pod wodami jezior stanowiących wody publiczne wraz z określeniem nr Księgi Wieczystej, wykonanie dokumentacji fotograficznej i graficznej oraz mapki przeglądowej z zaznaczoną lokalizacją pomostów. Ww. dane miały być przekazywane poprzez Dział Utrzymania przy Zarządzie Zlewni w Gdańsku do Wydziału Kontroli Gospodarowania Wodami przy RZGW w Gdańsku, do którego zakresu działań jest przygotowywanie planów kontroli gospodarowania wodami oraz prowadzenie kontroli gospodarowania wodami.

(akta kontroli str. 423-437, 704-762)

35. W okresie objętym kontrolą wizje lokalne w zakresie nielegalnych ogrodzeń uniemożliwiających dostęp do linii brzegowej jezior stanowiących wody publiczne były wykonywane przez pracowników nadzorów wodnych.

Na 64 przeprowadzone w tym czasie na terenie Zarządu Zlewni wizje lokalne w 14 przypadkach stwierdzono naruszenia w tym zakresie (art. 232 ustawy Prawo wodne) – sprawy prowadziły właściwe nadzory wodne, o czym powiadamiały m.in. RZGW w Gdańsku.

Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Zarządu Zlewni wynika m.in., że Zarząd Zlewni uzyskiwał informacje w ramach bieżącej współpracy z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi Wód Polskich, przy okazji spotkań służbowych pracowników, a także w efekcie informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli gospodarowania wodami.

W mailu skierowanym 30 maja 2022 r. do nadzorów wodnych Zarząd Zlewni przypominał m.in. o przepisach karnych za łamanie zakazu grodzeń (art. 478 pkt 2 ustawy Prawo wodne).

(akta kontroli str. 704-762, 976-994)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego na legalizację pomostu na jeziorze Czarne (wniosek z 13 grudnia 2021 r.) organ przez ponad 2 i pół miesiąca nie podjął działań polegających na wezwaniu do uzupełnienia wniosku w celu wydania ww. pozwolenia co uniemożliwiło załatwienie sprawy w terminach określonych w art. 35 kpa.

W dniu 1 marca 2022 r. wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, m.in. o opis urządzenia wodnego i podanie daty wykonania pomostu oraz poinformowano wnioskodawcę, że załatwienie sprawy w terminie określonym w art. 35 § 3 Kpa nie jest możliwe (określając nowy termin załatwienia sprawy na dzień 29 kwietnia 2022 r.). Po uzupełnieniu przez wnioskodawcę wniosku (31 marca 2022 r.) w dniu 26 kwietnia 2022 r. zawiadomiono wnioskodawcę o zakończeniu postępowania

i o terminie na ewentualne wypowiedzenie się w kwestii zebranego materiału, który upłynął 5 maja 2022 r.

Organ bez poinformowania strony o niezalutowaniu sprawy w terminie, podania przyczyny zwłoki, wskazania nowego terminu i pouczenia o prawie do ponaglenia (art. 36 § 1 kpa) wydał decyzję w sprawie pozwolenia wodnoprawnego 23 maja tj. z przekroczeniem wcześniej wyznaczonego terminu.

Z wyjaśnień Dyrektor Zarządu Zlewni wynika, m.in., że:

„Wejście w życie w dniu 01.01.2018 r. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268) i wiążące się z tym zmiany organizacyjne, polegające między innymi na przejęciu kompetencji 11 starostw z województwa pomorskiego w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących między innymi wydawania pozwoleń wodnoprawnych, spowodowały już na początku roku 2018 duże opóźnienia. Dodatkowo występowały braki kadrowe. Szacunkowo na taką liczbę starostw, Zarząd Zlewni powinien przejąć z tych jednostek około 30 pracowników. Do końca 2018 r. stan zatrudnienia zwiększał się stopniowo, ale nadal nie był wystarczający do nadrobienia zaległości. Kierownictwo ZZ Gdańsk i RZGW Gdańsk podejmowało działania w kierunku zwiększenia zatrudnienia, które sukcesywnie za zgodą Prezesa Wód Polskich realizowano do lipca 2019 r. Obecnie po długim procesie rekrutacyjnym, skład działu wynosi 22 osoby co oznacza, że nadal nie jest doposażony dla potrzeb obsługi tak skomplikowanego obszaru zarządzanego przez Zarząd Zlewni w Gdańsku.

Z uwagi na skomplikowany oraz rozwojowy charakter Zarządu Zlewni w Gdańsku (zwłaszcza obszar trójmiasta), ilość postępowań administracyjnych o wydanie pozwoleń wodnoprawnych (często dot. strategicznych inwestycji dla Regionu Wodnego Dolnej Wisły) jest liczna - ponad 1000 wniosków w ciągu roku, które wymagają szybkiego procedowania oraz specjalistycznej wiedzy. Dodatkowo w ciągu roku prowadzonych jest ok. 200 postępowań dot. ustanawiania stref ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych. Ponadto w ramach zadań określonych w Regulaminie Organizacyjnym, Dział Zgód Wodnoprawnych udziela informacje o środowisku w ramach współpracy z użytkownikami wód, udziela odpowiedzi na liczne zapytania, prośby o opinie (ok. 100 pism rocznie) dot. konieczności uzyskania pozwoleń wodnoprawnych, a także na pytania dot. korzystania z wód.

Nawarstwiająca się ilość spraw oraz ww. problemy związane z brakami kadrowymi przyczyniły się do powstania zaległości, które rzutują na terminowość załatwiania spraw. W czasie rozpatrywania wniosku o legalizację pomostu na jeziorze Czarne (znak: GD.ZUZ.3.4217.1.30.2021.KB), na osobę prowadzącą sprawę zadekretowanych było 28 spraw, w tym jedna - znak: GD.ZUZ.3.4210.48.2022.KB prowadzona w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o *inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1836). Ponieważ budowa terminalu regazyfikacyjnego stanowi jedno z priorytetowych zadań Państwa Polskiego, mając na uwadze zawity termin wydania pozwolenia wodnoprawnego określony w art. 18 ust. 1 ww. ustawy (30 dni) a także obarczenie karami w przypadku niewydania decyzji w ww. terminie (art. 18 ust. 3), wniosek został potraktowany priorytetowo i był procedowany w pierwszej kolejności (...).

(akta kontroli str. 659-663, 665-668, 704-713)

NIK zauważa jednak, że dużą ilością innych prowadzonych postępowań, w tym ich priorytetowy charakter, nie można usprawiedliwiać nieterminowości postępowań, jak i nieprzekazywania wnioskodawcy (lub przekazywania z opóźnieniem) informacji, kiedy jego sprawa zostanie załatwiona. Jak wskazał m.in. Sad Administracyjny we Wrocławiu „Braki kadrowe oraz duży wpływ spraw do organu wymagających ich

załatwienia w drodze decyzji administracyjnej nie stanowią usprawiedliwionego uzasadnienia zwłoki w rozpoznaniu sprawy administracyjnej. Okoliczności te wiążą się z niedochowaniem przez organ należytej staranności w zabezpieczeniu dostatecznej obsady kadrowej zapewniającej terminowe załatwianie spraw administracyjnych i odpowiedniego zorganizowania postępowania administracyjnego, obejmującego również egzekwowanie od pracowników obowiązków w takim okresie, aby wydanie decyzji kończącej postępowanie prowadzone przez organ nastąpiło w rozsądnym terminie¹⁸.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wniosek Podjęcie działań organizacyjnych w celu wyeliminowania przypadków niedochowania terminów załatwienia spraw (art. 35 § 3 Kpa) i niezawiadomiania stron o przedłużeniu postępowania (art. 36 § 1 Kpa).

¹⁸ IV SAB/Wr 1418/21, Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 8 lipca 2022 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, ~~30~~ września 2022 r.

Kontrolerzy

Krzysztof Holli

Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

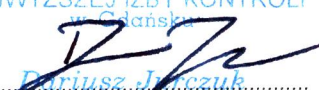
Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

Z up.

p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Gdańsk

.....
podpis

Rafał Malcharek

Doradca ekonomiczny

.....
podpis

